

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ БУДІВНИЦТВА ЕКОГОТЕЛІВ

Галина Ваврикович

ДВНЗ «Тернопільський коледж харчових технологій і торгівлі»

Halunka53@meta.ua

У статті розглянуто концепцію будівництва екоготелів, аспекти виробництва і споживання екологічних послуг. Завдяки проведеному дослідженню показаний позитивний економічний та екологічний ефект від пропонованого впровадження діяльності зелених готелів.

Ключові слова: екоготель, зелений готель, «Зелений Ключ», екологічний менеджмент, водозбереження, екологізація підприємства, екосертифікація.

Готельна індустрія є складовою сфери послуг, яка в наш час розвивається швидкими темпами. Щороку у світі будуються сотні нових готелів, укрупнюються потужні готельні мережі, річна кількість туристів становить понад один мільярд чоловік, і має тенденцію до зростання.

За наявності великої кількості пропозиції на ринку готельних послуг панує жорстка конкуренція. У боротьбі за споживача управління готелів змушене розробляти стратегії своєї діяльності, щоб запропонувати споживачеві такий продукт, який би найповніше задовольняв його потреби і очікування, був унікальним та кращим за інші. Наука і техніка не стоять на місці, тому сьогодні готелі починають використовувати новий метод залучення споживачів - впровадження концепції «екологічного готелю», яка є особливо актуальною в період світових екологічних та економічних криз.

Концепція екологічного готелю з'явилась у відповідь на дві проблеми: з одного боку, потреби розвивати прибуткову готельну сферу, а з іншого – врахування обмеженості наявних природних ресурсів та їх збереження.

«Зелені» готелі, що впроваджують енергоефективні технології, озеленення прилеглих територій і самих будівель значно скорочують викиди CO і CO₂ у довкілля; нова бізнес-етика – соціальна відповідальність бізнесу, яка базується на концепції сталого розвитку; вплив та співвідношення сил між групами менеджерів (тими, що підтримують екологічні рішення, нейтральними та скептиками) [5, с. 10].

Екоготель як інноваційна концепція гостинності має ряд особливостей, якими він відрізняється від звичайного у нашому розумінні готелю, зокрема:

- ✓ використанням у будівництві екологічно чистих матеріалів;
- ✓ внеском у збереження навколишнього середовища.

Такі готелі найчастіше розташовуються в заповідних зонах чи національних парках, є частиною екосіл і природних курортних комплексів, але також бувають і у великих містах.

Екологічні (зелені) готелі є яскравим прикладом застосування принципів циркулярної економіки (економічної моделі, заснованої на енергозбереженні, розвитку регенеративного екологічно чистого виробництва, обігу та споживання. Система екологічного маркування є дієвим інструментом маркетингу, що сприяє як розвитку туристичного бізнесу, так і збереженню довкілля.

Екологічні готелі мають на меті зберігати здоров'я гостей, раціонально використовувати природні ресурси та позиціонують себе як такі, що несуть відповідальність за вплив підприємства на навколишнє природне середовище. Такі готелі, згідно з європейськими стандартами, повинні відповідати наступним вимогам:

- ✓ мати систему екологічно чистого опалення;
- ✓ мати власні очисні споруди стічних вод;
- ✓ проводити класифікацію всіх відходів;
- ✓ використовувати електрику, що виробляється за допомогою безпечного для навколишнього середовища палива;
- ✓ для освітлення застосовуються економічні лампи;
- ✓ їжа в таких готелях готується з екологічно чистих продуктів;
- ✓ інколи навіть вирощених на спеціально відведеній території закладу.

З кожним днем людство все більше приділяє увагу проблемі забруднювання навколишнього середовища. В усіх сферах суспільного життя починають інтенсивно використовуватися інноваційні екологічні технології та матеріали. Сфера готельного господарства і туризму не є винятком. В усьому світі протягом останніх 20 років швидкими темпами впроваджується концепція екологічного відпочинку, невід'ємною складовою якої є створення та впровадження екоготелів.

В оформленні номерів екоготелів, як правило, використовуються натуральні матеріали: дерево (ліжка, підлога, лавки, столи), льон (фіранки, наволочки), 100% бавовна (рушники, постільна білизна) та ін. Навіть матраци, на яких сплять гості, виготовлені з натуральних матеріалів: кокосу, водоростей, вовни, бавовни, льону, натурального латексу. Підбір будівельних матеріалів здійснювався з максимальним урахуванням екологічності (дерев'яні балки, глиняна черепиця, екологічна фарба і лаки та ін.) Під час прибирання та прання білизни екоготелі використовують лише безпечні, біорозкладані, екологічно чисті органічні миючі засоби, серветки з мікрофібри, соду, лимонну кислоту. У цих готелях використовують лише енергозберігаючі технології: – освітлення у коридорах керується датчиком руху, для тимчасового освітлення встановлено енергозберігаючі лампи LED. Завдяки електронним замкам уся електрика підключається до номерів тільки в присутності гостей, використовується енергозберігаюча побутова техніка. До того ж вони перешкоджають виникненню різних проблем, пов'язаних із використанням електричних приладів у той момент, коли в номері нікого немає. Це значною мірою підвищує рівень пожежної безпеки готелю; упроваджується система заощадження води за рахунок подвійного зливу в унітазі, насадки з функцією повітряного душу (насичує потік води повітрям); використовуються теплові насоси, які опалюють узимку приміщення теплом землі, авлітку, навпаки, охолоджують.

Номери забезпечуються косметичними засобами: 100% натуральним милом ручної роботи і 100% натуральним шампунем. Для заощадження електроенергії, води і миючих засобів гостям пропонується повторно скористатися рушником або постільною білизною. Здійснюється сортування сміття: сухі відходи (папір, метал, пластик, скло) для подальшої переробки, органічне сміття компостується. Використані лампи і батарейки підлягають безпечній утилізації. Офісний і туалетний папір у готельних номерах використовують виключно із вторинної сировини, а також пакети для сміття (біопакети), що розкладаються протягом трьох років.

Екоготелі вважають своїм основним принципом не лише надання гостям комфортних умов, а й зменшення впливу людської діяльності на природу.

У світі є низка організацій, що розробляють і впроваджують системи екологічного менеджменту: British Airways Holidays (BAH), Certification for Sustainable Tourism (CST), Green Globe, HAC Green Leaf, HVS Eco Services, Touristik Union International (TUI), Green Hotel, Green Key тощо [4, с. 160]. Так, світове господарство налічує понад 124 підприємств готельного господарства, відзначених сертифікацією програми Green Key. Україна знаходиться на 4-му місці за кількістю «зелених» готелів світу з відзнакою Green Key (майже 11%).

Значною перевагою саме екосертифікації Green Key є наявність критеріїв, спрямованих на екологічне навчання, формування дружньої до довкілля свідомості гостей, працівників і постачальників готелю, тому суттєвою конкурентною перевагою певного готелю чи закладу розміщення слугуватиме відповідність послуг (підтверджена фаховим екологічним сертифікатом) найвищим вимогам якості та безпечності для здоров'я людини і довкілля.

Завдяки екологічній сертифікації підприємства готельного господарства матимуть можливість:

- ✓ підтвердити додаткові якісні характеристики послуг;
- ✓ підвищити конкурентоспроможність і привабливість для різних категорій споживачів;
- ✓ підтвердити екологічну та соціальну відповідальність;
- ✓ підвищити інвестиційну привабливість [8, с. 137].

Концепція екологізації сфери послуг почала впроваджуватися в розвинутих країнах світу ще в IX ст. Сьогодні у світі нараховується близько 4 тис. готелів, які в той чи інший спосіб намагаються знизити рівень шкоди довкіллю. Готельне господарство України демонструє значне відставання у цій сфері, але в 2011 р. перший екологічний сертифікат за міжнародною програмою екологічної сертифікації готелів та курортів Green Key отримав готель Radisson Blu Hotel (м. Київ).

Україна зараз знаходиться на стадії становлення і популяризації діяльності екоготелів. Незважаючи на це, вже існує успішний досвід функціонування екоготелів на національному ринку, що повинно послужити поштовхом до подальшого розвитку даного напрямку. Крім того, підвищується екологічна культура споживачів, які готові доплачувати за екологічно чистий продукт, піклуючись як про себе, так і про особистий затишок і здоров'я.

Створення екоготелів, провадження екологічних матеріалів та технологій є правильним кроком в теперішніх умовах. Адже діяльність таких готелів не чинить шкідливого впливу на навколишнє середовище, а самі заклади розміщення користуються високим попитом серед туристів. адже екоготелі – готелі майбутнього.

Література:

1. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 300 с.
2. Нечаюк Л.І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: навч. посіб. /Л.І.Нечаюк, Н.О. Нечаюк. – К. : ЦУЛ, 2009. – 344 с.
3. Матвійчук Л.Ю., Тищук І.В. Регіональні особливості поширення зеленого туризму в Україні // Економічні науки. Сер. Регіональна економіка. Зб. наук. праць. – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2014. Вип. 11 (43).С. 149–157
4. Полянничко О. В., Катоніна Т. В. Екологізація готельно-рестораної сфери в Україні // Туристичний бізнес: сучасні тренди та стратегії розвитку : Матеріали Міжнар. наук.-практич. Інтернет-конференції (Київ, 16 березня 2018 р.). К.: КНЕУ, 2018. С. 160–163.
5. Пономаренко Є.Г., Ломакіна О.С. Екологічний менеджмент і аудит. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 64 с.
6. Цьохла С.Ю. Економічні основи курортної індустрії й перспективи розвитку / С.Ю. Цьохла // Ученые записки ТНУ им. В.И. Вернадского. Серия: Экономика. – 2008. – Т. 21 (60). – № 1. – С. 286–294.
7. Екологічні готелі і мотелі, 2013 р. : Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://www.rav.com.ua/ua/news/otrasl/5069/>.
8. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/en>
9. Національна політика «зеленого» зростання в Україні / Т.П. Галушкіна, Л.О. Мусіна, Н.І. Хумарова. Одеса: ПРРЕД НАН України, 2012. 272 с.

Abstract:

Halyna Vavrykovych. RESEARCH CONCEPT OF CONSTRUCTION OF ECO-HOTELS.

The article deals with the concept of construction of eco-hotels, aspects of production and consumption of environmental services. The study shows the positive economic and environmental impact of the proposed implementation of green hotels.

Keywords: *eco-hotel, green hotel, "Green Key", ecological management, water conservation, greening of the enterprise, eco-certification.*

УДК: 911: 371.3

ВИКОРИСТАННЯ КРАЄЗНАВЧИХ ЕКСКУРСІЙ НА ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН (НА МАТЕРІАЛАХ ТЕРЕБОВЛЯНСЬКОГО РАЙОНУ)

Леся Царик

ТНБК ШЕЛ №9 ім. І.Блажкевич, м.Тернопіль

Розглянуто використання краєзнавчо-туристичної роботи при викладанні природничих дисциплін в розрізі екскурсійної роботи. Розглянуто основні ресурси Тербовлянського району для проведення краєзнавчих екскурсій. Запропоновано кілька екскурсійних маршрутів для учнів різних вікових категорій.

Ключові слова: *екскурсія, краєзнавство, природничі дисципліни, Тербовлянський район, ресурси.*

Наш час несе новий виток розвитку в системі освіти та виховання, який відроджує цінність людини, утверджує духовні, морально-естетичні надбаня національного характеру. Ідеалом виховання є національно свідомою людиною, з високими духовними якостями, патріотичними почуттями, яка є носієм кращих надбань національної та світової культур. Виховання та освіта мають сприяти розвитку творчо активної особистості, здатної сприймати прекрасне, гармонійне, досконале у житті, природі, мистецтві [1, с.15].

Нині ми особливо відчуваємо, що неможливо виховувати повноцінне покоління, здатне побудувати гуманне суспільство, без того, щоб діти засвоїли норми моральної культури [2, с.38].

Краєзнавство допомагає вчителю у формуванні в учнів розуміння і почуттів, і в першу чергу, розуміння до свого народу, рідного краю, побачити оточуючий світ таким, який він є насправді, паростки нового, паростки майбутнього.

Для реформування школи, її гуманізації робиться чимало. Основні завдання майбутньої школи - особистісний підхід педагога до учня. Тому розробляються різні системи виховання [1].

Краєзнавчу роботу потрібно проводити планово, дотримуючись наступності. Корисно при